

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4C/223/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115225356
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jenis
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1115225356.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom Mgr. Martinom Jenisom spore žalobcu: H. H. Š., narodený XX.X.XXXX, trvale pobytom: X. X H. XXXX/X, Bratislava právne zastúpený: JUDr. Peter Vačok, advokát so sídlom Vazovova 9/A, 911 07 Bratislava, proti žalovanému: Slovenská K. B. D. J. R. K., so sídlom Š. X, XXX XX Bratislava, o náhradu škody vo výške 781,16 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 649,49 € do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.
- III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v pomere 66,28 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 28.9.2015 sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 781,16 € podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, spôsobenej mu pri výkone verejnej moci v trestnom konaní Okresného súdu Bratislava I vedenom pod sp. zn. XT/XX/XXXX.

2. Žalobca tvrdí, že dňa 7.2.2011 mu bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislava I, Č.: S.-XXXX/X-S.-L.-XXXX Z. vznesené obvinenie za prečin podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona. Voči predmetnému uzneseniu podal žalobca v zákonnej sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 9.3.2011, č. k. XPv XX/XX, B. C. X.. Následne po vykonanom vyšetrovaní, podanej obžalobe a vykonanom dokazovaní bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.8.2013, sp. zn. XT/XX/XXXX, právoplatným 7.9.2013 oslobodený spod obžaloby. Na základe uvedených skutočností má žalobca za to, že sú splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý za škodu výslovne ustanovuje aj trovy konania vrátane náhrady trov právneho zastúpenia. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody D. J. R. K., pričom jeho nárok v konečnom dôsledku nebol uspokojený.

3. Škoda požadovaná žalobcom predstavuje trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 781,16 € s DPH za 7 úkonov právnej služby:

- zo dňa 3.9.2012, prevzatie a príprava právneho zastúpenia vo výške 63,58 €, režijný paušál 7,63 €, DPH 14,24 €,
- zo dňa 24.10.2012, účasť na pojednávaní v trvaní od 11:00 až 14:30 hod. vo výške 127,16 €, režijný paušál 15,26 €, DPH 28,48 €,
- zo dňa 13.6.2013, spracovanie vyjadrenie k dokazovaniu vo výške 65,08 €, režijný paušál 7,81 €, DPH 14,58 €,

- zo dňa 13.6.2013, účasť na pojednávaní v trvaní od 10:00 až 12:15 hod. vo výške 130,16 €, režijný paušál 15,62 €, DPH 29,16 €,
- zo dňa 11.7.2013, účasť na pojednávaní 65,08 €, režijný paušál 7,81 €, DPH 14,58 €,
- zo dňa 22.8.2013, spracovanie záverečnej reči 65,08 €, režijný paušál 7,81 €, DPH 14,58 €,
- zo dňa 22.8.2013, účasť na pojednávaní 65,08 €, režijný paušál 7,81 €, DPH 14,58 €.

4. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil:

- uznesenie zo ORP Z BA I zo dňa 7.2.2011, Č.: S.-XXXX/X-S.-L.-XXXX,
- uznesenie OP BA I zo dňa 9.3.2011, č.k. XPv XX/XX-XX,
- rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.8.2013, sp. zn. XT/XX/XXXX,
- faktúra č. 0114 zo dňa 16.1.2014,
- príjmový doklad na sumu 781,16 €,
- prehľad úkonov právnej služby,
- žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 11.4.2014 a odpovede D. R. C. H.,

5. V úvode konania H. R. R. namietalo, že nie je príslušným orgánom na konanie za R. K. v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. pričom tento rozpor bol bez námietok odstránený a súd konal s D. J. R. K. (pozri aj Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2015 sp. zn. X M. XXX/XXXX zverejnený v Zbierka stanovísk NS a súdov SR 1/2016).

6. Žalovaný považuje žalobu za nedôvodnú a túto navrhol zamietnuť. Žalovaný vo vyjadrení a následných vyjadreniach analyzuje priebeh trestného konania predchádzajúceho vyhláseniu vyššie citovaného oslobodzujúceho trestného rozsudku. Poukázal na to, že rozhodnutia vydané v tomto konaní nie je možné považovať za nezákonné a žalobca bol v predmetnom konaní v zmysle zásady "in dubio pro reo" podľa § 285 písm. b/ Trestného zákona oslobodený. Z uvedeného dôvodu tu absenteje právny základ žalovaného nároku.

7. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyššie predloženými listinnými dôkazmi s poukazom na § 204 CSP bez toho, aby ich obsah oboznamoval na pojednávaní, pripojil a oboznámil podstatný obsah spisu Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. XT/XX/XXXX.

8. Medzi strana mi neboli skutkové okolnosti sporné, v priebehu konania bolo oboznámením sa so spisom XT/XX/XXXX zistené, že listina zo dňa 13.6.2013 - spracovanie vyjadrenie k dokazovaniu, uplatnená ako úkon právnej služby sa v spise nenachádza a táto skutočnosť sa medzi stranami stala nespornou. Spornou zostalo len právne posúdenie sporu (preto sa súd osobitne jednotlivými dôkazmi nezoberal).

9. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

10. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

11. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

12. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde

môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

13. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

15. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

16. Podľa § 1 ods. 3 Vyhlášky MSSR o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb č. 655/2004 Z.z. (ďalej len "vyhláška"), výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka (ďalej len "výpočtový základ").

17. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky (účinný od 1.7.2013), výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

18. Podľa § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky, pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, jedna dvanástina výpočtového základu.

19. Podľa § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/ vyhlášky odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,

b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,

c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo na konaní pred súdom alebo iným orgánom, 4) na konaní o dohode o vine a treste, na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,

20. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

21. Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, Ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu.

22. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je kumulatívne splnenie podmienok predpokladaných zákonom č. 514/2003 Z.z., ktorými sú existencia nezákonného rozhodnutia/ nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Žalobca bol trestne stíhaný, pričom trestné stíhanie skončilo jeho právoplatným oslobodením. V prípade žalobcu bol dôvod

oslobodenia § 285 písm. b/ Tr. poriadku, teda že skutok nie je trestným činom (nie z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal žalobca - z tohto dôvodu bol oslobodený iný obžalovaný v konaní 4T 20/2014).

23. Relevantná nie je ani argumentácia žalovaného, že trestné konanie bolo vedené zákonne. Táto otázka bola judikatúrou súdov vyriešená. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp. zn. X M. X/XX publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp.zn. X M. XX/XX publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2010 sp. zn. X H. XX/XXXX, zverejnené v Zbierka stanovísk NS a súdov SR 2/2014).

24. Právoplatný oslobodzujúci rozsudok teda predstavuje nezákonné rozhodnutie v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a zakladá nárok na náhradu škody v zmysle citovaného zákona. Súčasťou tohto nároku sú aj trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia (§ 18 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.). Tento nárok patrí tomu, kto bol spod obžaloby oslobodený, pričom do tohto nároku možno pojať aj náklady vynaložené obvineným na trovy obhajoby, a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený alebo si ho zvolil sám (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2016 sp. zn. X M. XXX/XXXX, zverejnené v Zbierka stanovísk NS a súdov SR 2/2018).

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu mal súd právny základ požadovanej náhrady škody za daný a preukázaný. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie jeho nároku v zmysle ustanovení § 15 a 16 zákona č. 514/2003 Z.z. a uspokojený ani v časti nebol, preto sa naďalej súd zaoberal už iba samotnou výškou žalovaného nároku. Žalobca nesporne preukázal, že odmenu obhajcu zaplatil. Nárok v časti úkonu právnej služby zo dňa 13.6.2018 - spracovania vyjadrenia k dokazovaniu sa tiež stal nesporným, presnejšie nesporne nepreukázaným, a v tej časti súd nárok žalobcovi nepriznal. Zvyšok nárokov však nie v celku zodpovedal vyhláske č. 655/2004 Z.z.

26. Súd poukazuje najmä na zmenu vyhlášky v časti výpočtového základu (§1 ods. 3, ods. 4) s účinnosťou od 1.7.2013. V zmysle citovanej vyhlášky advokátovi patrí odmena za úkony právnej služby podľa znenia účinného v čase vykonania jednotlivých úkonov.

27. V prípade úkonov alebo na seba nadväzujúcich úkonov právnej služby trvajúcich viac ako dve hodiny patrí advokátovi len jeden režijný paušál. Na účel nároku obhajcu na odmenu je podstatné trvanie na seba nadväzujúcich úkonov právnej služby, nie ich počet. Súdna prax a judikatúra v tejto veci ustálila, že pri určení nároku obhajcu je potrebné vypočítať čistý čas trvania úkonu právnej služby po odpočítaní prerušení a prestávok medzi jednotlivými úkonmi. (R 18/1995 - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 14.6.1994, sp. zn. XTo XX/XX). Zároveň sa tieto úkony na účel priznania režijného paušálu (RP) považujú za jeden úkon (R 38/2004 - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.5.2004, sp. zn. XTo XX/XXXX).

28. Súd berúc do úvahy vyššie uvedené dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je v časti režijného paušálu za úkony trvajúce viac ako 2 hodiny a tiež v časti odmeny za úkony právnej služby vykonané po 1.7.2013 (z dôvodu zmeny výpočtového základu - § 1 ods. 4 vyhlášky, uvedené sa však nevzťahuje na náhrady) v súlade s vyhláškou.

29. Pri právnej kvalifikácii skutku, pre ktorý bol žalobca stíhaný, predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny (ďalej len "ZS") za jeden úkon právnej služby 1/12 výpočtového základu (§ 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky), čo predstavuje sumu 63,58 € za rok 2012, sumu 65,08 za rok 2013 do 31.6.2013 a od 1.7.2013 sumu 57,95 eur.

30. V ostatnej časti súd nemal voči uplatnenému nároku výhrad a priznal ho v nasledovnom rozsahu:

Prezatie a príprava obhajoby dňa 3.9.2012,
§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhl. 63,58 €,
Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 24.10.2012 v čase od 11:00 do 14:30 hod. - viac ako 2 hodiny,
§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. (2 x ZS) 127,16 €
Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 13.6.2012 v čase od 10:00 do 12:15 hod. - viac ako 2 hodiny,
§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. (2 x ZS) 130,16 €
Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 11.7.2013,
§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. 57,95 €
Spracovanie záverečnej reči dňa 22.8.2013,
§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. 57,95 €
Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 22.8.2013
§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhl. 57,95 €
Odmena: 494,75 Eur.

Náhrady:

2 x režijný paušál za rok 2012 po 7,63 €

§ 16 ods. 3 vyhl. 15,26 €

4 x režijný paušál za rok 2013 po 7,81 €

§ 16 ods. 3 vyhl. 31,24 €

Náhrady: 46,50 Eur.

Odmena a náhrady 541,25 €

DPH: 108,24 €

Spolu: 649,49 €.

31. Na základe uvedeného súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 649,49 €. Po zhodnom vyjadrení strán súd určil lehotu na plnenie 30 dní. Vo zvyšku súd žalobu zamietol.

32. Podľa § 262 ods. 1 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 2 CSP, O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Žalobca bol úspešný v 83,14% (649,49 € z 781,16 €). Žalovaný bol tak úspešný v 16,86%. Pomer úspechu je tak 66,28% (83,14 -16,86) v prospech žalobcu a preto mu súd v tomto pomere priznal nárok na náhradu trov konania. O samotnej výške náhrady trov konania súd rozhodne postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia